

FIZIOTERAPIYA MUOLAJALARINING ERTA RIVOJLANGAN OSTEOARTROZ KASALLIGINI KOMPLEKS DAVOLASHDAGI O'RNINI

Islamova K.A.1, Hamraeva N.A.2

Samarqand davlat tibbiyot universiteti

Samarqand, O'zbekiston

Toshkent pediatriya tibbiyot instituti

Toshkent, O'zbekiston

Tadqiqot maqsadi. Erta yoshda rivojlangan osteoartroz kasalligida fizioterapiya va davolovchi jismoniy tarbiya mashqlari bilan birgalikda olib boriladigan kompleks davolash muolajalarini bemorlarning umumiy axvoli va bug'imga faoliyatiga ta'sirini baxolash.

Tadqiqot materiallari va usullari. Tekshiruvlardan tizza bug'imi osteoartroz kasalligi – gonartroz aniqlangan 80 bemor (57 nafar ayol, 71,2%; 23 nafar erkak, 28,8%) o'tkazildi. Bemorlarning yoshi 42 yoshdan 55 yoshgacha bo'lib, o'rtacha $51,5 \pm 5,8$ yilni tashkil etdi. Osteoartroz kasalligining davolash Evropa revmatologiya ligasi (EULAR, 2016) tomonidan ishlab chiqilgan tavsiyalar asosida bug'im togayi degenatsiyasini rivojlanishini oldini olishga («bazis terapiya»), bug'imga ogriqni kamaytirishga va bug'im harakatini yaxshilashga qaratildi. Fizioterapevtik davo - analgin, salitsilatlar, novokain eritmali bilan elektroforez 43 bemorda ko'llanildi, tizza bug'imi uchun tavsiya etilgan 5 xil gimnastika mashqlaridan iborat davolovchi jismoniy tarbiya barcha bemorlarga tavsiya etildi.

Tadqiqot natijalar. Davolash natijalarini baholash ikkita guruhga olib borildi. Birinchi guruhga dori vositalari va davolovchi gimnastika mashqlarini qabul qilgan 37 bemor, ikkinchi guruhga dori vositalari, davo gimnastikasi va elektroforez qo'llangan 43 bemor kiritildi. Ekspert mezonlari bo'yicha davolashdan oldin jami 80 nafar bemordan 50,0% bemorda kam oksoklanish, 42,5% bemorda – sezilarli oksoklanish, 7,5% bemorda – kuchli oksoklanish aniklandi. Davolash keyin esa (10-12 kun) davo muolajalarini samarasi natijasida 73,8% bemorda kam oqsoqlanish yoki umuman oqsoqlanmaslik kuzatildi.

Birinchi guruhdagi 37 nafar bemordan 19 (51,4%) nafari umumiy axvolini ijobiy tomonga o'zgartirishini ta'kidlab, davo natijalarini «yaxshi» natija sifatida baxoladi. 15 (40,5%) nafar bemor davolash muolajalari naf bersada, xarakat bilan bog'liq muammolar saqlanib qolganligini ta'kidladilar (qoniqarli natija). 3 (8,1%) nafar bemorda esa davolash muolajalari naf bermaganligi kayd etildi (o'zgarishsiz natija). Ikkinchi guruhda (jami 43 nafar bemor) esa VASH shkalasi buyicha jami 43 nafar bemordan 26 (60,5%) nafari davo muolajalari «yaxshi», 15 (34,9%) nafari – konikarli, 2 (4,7%) nafari o'zgarishsiz baxolandi.

Ikkala guruhda ham ijobiy natijalar ko'proq irsiyatida OA kasalliklar bo'lmagan, anamnezdan og'ir travmalar olmagan, yo'ldosh kasalliklar (venalarning varikoz kasalligi, semizlik) qayd etilmagan bemorlar uchun xos bo'lsa, 4 nafari esa ikkinchi darajadagi semizlik kuzatildi.

Xulosa. Demak, erta rivojlangan OA kasalligini davolashda nomedikamentoz va medikamentoz davo muolajalari kombinatsiya holida olib borilganida davo samaradorligi ancha oshadi. Kompleks medikamentoz, fizioterapevtik muolajalar va gimnastika mashqlari bug'im va bo'g'imoldi to'qimalarida og'riqni kamayishida, mushaklarning spazmini yaxshilashida va engil darajadagi sinovitlarni davolashda ijobiy samara beradi. Buning natijasida tizza bug'imining funksional xolatini yaxshilash (ekspert mezonlari bo'yicha), kasallik kechuv og'irlik darajasini kamayishi (Leken algofunksional indeksi bo'yicha), sinovit rivojlanish xavfini pasayishi (L.M. Noskova mezonlari bo'yicha) kuzatiladi.